Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0589

(prof. mr. drs. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus, mr. dr. D.P.C.M. Hellegers, leden en mr. M.C. Mulder, secretaris)

Datum uitspraak	10 juli 2024
Klacht van	De consument
Tegen	Hypinvest B.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Beslissing over de behandelbaarheid
Uitkomst	Klacht niet behandelbaar
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en uit het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023

Samenvatting

De consument vordert een verklaring voor recht dat de erfgenamen de overeenkomst tussen de bank en de erflater hebben voortgezet en dat de bank de geldlening niet mag opeisen op de gronden die de bank in deze procedure naar voren heeft gebracht. De bank voert aan dat de klacht niet-behandelbaar moet worden verklaard omdat de consument niet bevoegd is om alle erfgenamen te vertegenwoordigen. Dit verweer slaagt. De commissie verklaart de klacht niet-behandelbaar.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument van 25 en 29 januari 2024; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de bank; en 6) de reactie van de consument.

1.2 De consument is in deze zaak vertegenwoordigd door mr. N. Hollander, advocaat te Groningen. De bank is in deze zaak vertegenwoordigd door mr. N.G. Wijnstekers, advocaat, kantoorhoudende te Amsterdam.

1.3 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

2. Het geschil

De relevante feiten en omstandigheden

2.1 De (rechtsvoorganger van de) bank heeft een hypothecaire geldleningsovereenkomst (hierna: de overeenkomst) gesloten met de – in 2020 overleden – echtgenoot van de consument (hierna: de erflater). De erfgenamen van de erflater zijn de consument en de twee kinderen van de erflater.

2.2 De bank heeft de erfgenamen verzocht om aan te geven of zij de lening willen aflossen of overnemen. De consument heeft de bank laten weten in de woning te willen blijven wonen en de geldlening over te willen nemen. De bank heeft de consument daarop verzocht om documenten aan te leveren om te kunnen bepalen of de consument de lasten van de lening kan dragen. De consument heeft deze documenten niet aangeleverd.

De klacht en vordering

2.3 De consument vordert een verklaring voor recht dat 1) de erfgenamen de overeenkomst met de bank hebben voortgezet en contractspartij bij deze overeenkomst zijn geworden, en 2) dat de bank niet bevoegd is om de overeenkomst te beëindigen, op te zeggen of op te eisen op grond van de door de bank bij haar verweer aangevoerde gronden.

Het verweer

2.4 De bank voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 De vraag die eerst door de commissie moet worden beantwoord, is of de klacht van de consument behandelbaar is.

3.2 Het Reglement Geschillencommissie Kifid (hierna: het Reglement) bepaalt in vraag 5 onder 5[1] dat, als een consument is overleden, de erfgenamen of de executeur een klacht kunnen indienen of een lopende klachtprocedure kunnen voortzetten. Als er meerdere erfgenamen zijn, moet de erfgenaam die de klacht heeft ingediend bevoegd zijn om alle erfgenamen te vertegenwoordigen.

3.3 De bank stelt dat de commissie de klacht van de consument niet kan behandelen omdat niet is gebleken dat de consument bevoegd is om alle erfgenamen te vertegenwoordigen. De consument stelt zich op het standpunt dat zij op grond van de verklaring van erfrecht zelfstandig bevoegd is om over de goederen van de nalatenschap, waaronder de woning, te beheren en daarover te beschikken. Hieronder valt volgens de consument ook het indienen van de klacht. Daarnaast heeft een van de erfgenamen verklaard in te stemmen met de procedure bij Kifid. De andere erfgenaam heeft de nalatenschap niet aanvaard. Verder voert de consument aan dat vraag 5 van het Reglement niet van toepassing is, omdat het klachtwaardige handelen zich heeft voorgedaan na het overlijden van erflater.

[1] Zie bijlage.

De consument is daarmee zelf te beschouwen als de consument in de zin van het Reglement, en niet de erflater. Ten slotte beroept de consument zich op misbruik van recht door de bank omdat het ook in het belang van de bank is dat Kifid een uitspraak doet.

De klacht van de consument is niet behandelbaar

3.4 De commissie komt tot het oordeel dat de klacht niet-behandelbaar is. Zij licht dit oordeel hieronder toe.

3.5 De bank heeft toegelicht dat zij de geldlening wil opeisen. Zij is daartoe alleen nog niet overgegaan omdat de consument de onderhavige klacht heeft ingediend. In geval van opeising zal de schuld aan de bank moeten worden terugbetaald.

3.6 Artikel 4:182 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW)[2] bepaalt dat alle erfgenamen van rechtswege schuldenaar worden van de schulden van de erflater die niet met zijn dood tenietgaan. Hieronder valt ook de schuld van de erflater aan de bank.[3] Hieraan doet niet af dat de consument op grond van het eerste lid van artikel 4:182 BW en het tweede lid van artikel 4:13 BW[4] (enig) eigenaar is geworden van de woning die tot onderpand dient.

3.7 Uit het enkele feit dat alle erfgenamen medeaansprakelijk zijn jegens de bank voor terugbetaling van de lening volgt dat alle erfgenamen belang hebben bij de klacht van de consument. De commissie kan deze klacht en deze vordering daarom niet behandelen zonder instemming van alle erfgenamen. Nu niet is gebleken dat alle erfgenamen hebben ingestemd, is de klacht daarmee niet-behandelbaar.

4. De beslissing

De commissie verklaart de klacht niet-behandelbaar.

In deze uitspraak is de commissie tot de conclusie gekomen dat uw klacht niet-behandelbaar is. Tegen deze beslissing kunt u geen beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Desgewenst kunt u zich tot de burgerlijke rechter wenden.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

[2] Zie bijlage.
[3] Artikel 4:7 lid 1 onder a BW, zie bijlage.
[4] Zie bijlage.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Burgerlijk Wetboek, boek 4

Titel 1. Algemene bepalingen

Artikel 7

1 Schulden van de nalatenschap zijn:

a. de schulden van de erflater die niet met zijn dood tenietgaan, voor zover niet begrepen in onderdeel i;

(...)

Titel 3. Het erfrecht bij versterf van de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot en van de kinderen alsmede andere wettelijke rechten

Afdeling 1. Het erfrecht bij versterf van de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot en van de kinderen

Artikel 13

1 De nalatenschap van de erflater die een echtgenoot en een of meer kinderen als erfgenamen achterlaat, wordt, tenzij de erflater bij uiterste wilsbeschikking heeft bepaald dat deze afdeling geheel buiten toepassing blijft, overeenkomstig de volgende leden verdeeld.

2 De echtgenoot verkrijgt van rechtswege de goederen van de nalatenschap. De voldoening van de schulden van de nalatenschap komt voor zijn rekening. Onder schulden van de nalatenschap zijn hier tevens begrepen de ten laste van de gezamenlijke erfgenamen komende uitgaven ter voldoening aan testamentaire lasten.

Titel 6. Gevolgen van de erfopvolging

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 182

1 Met het overlijden van de erflater volgen zijn erfgenamen van rechtswege op in zijn voor overgang vatbare rechten en in zijn bezit en houderschap. De eerste zin geldt niet wanneer de nalatenschap ingevolge artikel 13 wordt verdeeld; in dat geval volgt de echtgenoot van rechtswege op in het bezit en houderschap van de erflater.

2 Zij worden van rechtswege schuldenaar van de schulden van de erflater die niet met zijn dood tenietgaan. Is een prestatie deelbaar, dan is ieder van hen verbonden voor een deel, evenredig aan zijn erfdeel, tenzij zij hoofdelijk zijn verbonden.

Bijlage – Relevante bepalingen uit het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023

Vraag 5. Wie kan een klacht indienen als consument?

(...)

5. *Is de consument overleden? Dan kunnen de erfgenamen of de executeur een klacht indienen of de al lopende klachtprocedure voortzetten. Er moet dan een verklaring van erfrecht aan Kifid worden verstrekt. Wordt een klacht ingediend of voortgezet door een erfgenaam en blijkt uit de verklaring van erfrecht dat er meer erfgenamen zijn? Dan moet de erfgenaam aantonen bevoegd te zijn om alle erfgenamen te vertegenwoordigen.*